

Lp.	DEFINICJA SAKRAMENTU	KIEDY JEZUS USTANOWIŁ TEN SAKRAMENT	ZNAK WIDZIALNY SAKRAMENTU	SZAFARZ SAKRAMENTU - KTO UDZIELA	SKUTKI DUCHOWE SAKRAMENTU	UWAGI DODATKOWE
CHRZEST	Chrzest to jest pierwszy i najpotrzebniejszy sakrament, który gładzi grzech pierworodny i wszystkie grzechy przed chrztem popelnione, czyni nas dziećmi Bożymi (daje życie nadprzyrodzone) i włącza do wspólnoty Kościoła	Po swoim zmartwychwstaniu. Nakaz misyjny: „Idźcie na cały świat i udzielajcie chrztu: W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego”.	Znakiem widzialny jest polanie głowy wodą i słowa: „Ja ciebie chrzczę w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego”.	Chrztu może udzielić każdy człowiek, jeśli poprawnie wykona znak widzialny sakramentu chrztu.	- Gładzi grzech pierworodny i wszystkie grzechy przed chrztem popelnione. - Czyni nas dziećmi Bożymi czyli daje życie nadprzyrodzone (prawo do nieba) - Włącza do wspólnoty Kościoła - Wyciska na duszy znak dziecka Bożego	Wierzyć – do uznać za prawdę to co Bóg objawił i według tego starać się żyć. Kościół to wspólnota ludzi ochrzczonych i wierzących w Chrystusa.
BIERZMOWANIE	Bierzmowanie jest to sakrament, w którym ochrzczony otrzymuje dary Ducha Świętego do mężnego wyznawania wiary i do życia według jej zasad	W Dzień Pięćdziesiątnicy, czyli Zesłanie Ducha Świętego na Apostołów	Namaszczenie czoła Krzyżem Świętym (olej), włożenie ręki i słowa: „Przyjmij znak darów Ducha Świętego”	Biskup lub wyznaczony przez niego kapłan	- Pomnaża naszą przyjaźń z Chrystusem i umacnia więź z Kościołem. - Udziela siły do apostołowania - Udziela siedem darów ducha Świętego - Wyciska na duszy znak dojrzałego chrześcijanina	Dary Ducha Świętego: - dary oświecające rozum człowieka: mądrości, rozumu, rady i umiejętności Dary umacniające wolną wolę: męstwa, pobożności i bojaźni Bożej
NAJŚWIĘTSZY SAKRAMENT	Najświętszy Sakrament, czyli Eucharystia jest to prawdziwe Ciało i prawdziwa Krew Pana Jezusa pod postaciami chleba i wina. Komunia Święta jest to przyjmowanie Ciała i Krwi Chrystusa pod postaciami chleba albo wina. Do komunii przystępujemy, kiedy nie mamy grzechów ciężkich i zachowujemy post eucharystyczny (1 godzina)	W Wielki Czwartek w czasie Ostatniej Wieczerzy w Wieczerniku.	Chleb i wino oraz słowa konsekracji: nad chlebem - „Bierzcie i jedźcie to jest Ciało moje, które za was będzie wydane”; nad winem – „Bierzcie i pijcie, to jest Krew nowego przymierza, która za was i za wielu będzie wylana na odpuszczenie grzechów”.	Kapłan	- Pogłębia naszą przyjaźń z Chrystusem i pomnaża łaskę uświęcającą. - Osłabia w nas złą skłonność i chroni przed grzechem - Gładzi grzechy lekkie - Ścisłej łączy z Kościołem	Msza Święta – jest to ofiara Nowego Testamentu, w której Jezus ofiaruje się Bogu Ojcu za nasze grzechy pod postaciami chleba i wina. Części Mszy Świętej: Obrzędy wstępne, Liturgia Słowa Bożego, Liturgia Eucharystyczna, Obrzędy zakończenia.
POKUTA	Pokuta jest to sakrament w którym kapłan w zastępstwie Chrystusa odpuszcza człowiekowi grzechy po chrzcie popelnione, jeśli ten za nie żałuje.	Po swoim zmartwychwstaniu słowami: „Weźmijcie Ducha Świętego, komu grzechy odpuszczone są im odpuszczone, a komu zatrzymane są im zatrzymane”	Wyznanie grzechów, żal za grzechy i rozgrzeszenie kapłana. Żal za grzechy może być doskonały, czyli z miłości do Boga i mniej doskonały czyli z lęku przed karą wieczną (piekłem)	Kapłan	- Gładzi grzechy po chrzcie popelnione (zwłaszcza śmiertelne, czyli ciężkie) - Osłabia w nas złe skłonności - Daje siłę do dobra - Daje spokój sumienia	Warunki dobrej spowiedzi: - Rachunek sumienia: przypomnienie sobie grzechów - Żal za grzechy: uznanie winy i smutek duszy, że obraziłem Boga, który mnie kocha - Mocne postanowienie poprawy: szczerza wola unikania grzechów i okazji do nich. - Szczera spowiedź: wyznaje wszystkie grzechy przed kapłanem i nie zatajam - Zadośćuczynienie Bogu i bliźniemu: wypełnienie pokuty zadanej i naprawienie wyrządzonej krzywdy.

<p>NAMASZCZENIE CHORYCH</p>	<p>Sakrament chorych jest to sakrament w którym Chrystus umacnia chorego w przeżywaniu choroby i doświadczaniu cierpienia, oraz odpuszcza grzechy jeśli chory nie może się spowiadać</p>	<p>Sakrament chorych jest wyrazem troski Jezus o chorych. Opis udzielania tego sakramentu zawdzięczamy Św. Jakubowi Apostołowi</p>	<p>Namaszczenie czoła i rąk chorego olejem chorych i słowa: „Przez to święte namaszczenie niech Pan wspomóże cię łaską Ducha Świętego. Pan, który odpuszcza ci grzechy niech cię wybawi i laskawie podźwignie”.</p>	<p>Kaplan</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Jednoczy chorego z męką i śmiercią Jezusa na krzyżu. - Nadaje cierpieniu sens zbawczy - Gładzi grzechy i przynosi ulgę w cierpieniu - Przywraca zdrowie, jeśli jest taka wola Boża - Przygotowuje do śmierci 	<p>Na przyjście kapłana do chorego należy przygotować na stole nakrytym białym obrusem: Krzyż i dwie świeczki; szklanke z wodą, kulkę waty, kromkę chleba, sól i plasterek cytryny</p>
<p>KAPŁAŃSTWO</p>	<p>Kapłaństwo jest to sakrament, który przyjmują nieżonaci mężczyźni, aby otrzymać władzę głoszenia Słowa Bożego, sprawowania sakramentów i kierowania wspólnotą Kościoła</p>	<p>W Wielki Czwartek w czasie Ostatniej Wieczerzy w Wieczerniku.</p>	<p>Namaszczenie Krzyżem Świętym głowy i rąk kapłana oraz słowa święceń wypowiedziane przez biskupa.</p>	<p>Biskup</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Udziela potrojnej władzy głoszenia słowa Bożego, sprawowania sakramentów i kierowania wspólnotą Kościoła - Wyciska na duszy znak chrystusowego kapłaństwa - Pomnaża przyjaźń z Chrystusem i jego Kościołem - Daje siłę do apostołowania 	<p>Apostołować to troszczyć się o zbawienie swoje i bliźniego. Rodzaje apostołstwa: - apostołstwo słowa - apostołstwo dobrego przykładu - apostołstwo modlitw - apostołstwo cierpienia</p>
<p>MAŁŻEŃSTWO</p>	<p>Małżeństwo jest to sakrament w którym mężczyzna i kobieta ślubują sobie przed Bogiem: miłość, wierność, uczciwość małżeńską oraz że będą wypełniać te obietnice do końca życia</p>	<p>Małżeństwo ustanowił Bóg, a Chrystus podniósł je do godności sakramentu słowami: „Co Bóg złączył, tego człowiek niech nie rozdziela”</p>	<p>Wyrażona zgoda na małżeństwo przez narzeczonych, słowa przysięgi oraz założenie obrączek.</p>	<p>Sakramentu małżeństwa udzielają sobie wzajemnie małżonkowie. Kapłan tylko błogosławi związek małżeński i jest świadkiem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pomnaża przyjaźń z Chrystusem - Umacnia i uzdalnia małżonków do wypełniania obowiązków małżeńskich i rodzicielskich - zapewnia ciągłą Bożą opiekę. 	<p>Warunki zawarcia sakramentu małżeństwa: - narzeczeni są stanu wolnego - są ochrzczeni - chcą wziąć ślub dobrowolnie - nie mają przeszkód małżeńskich - Są przygotowani</p>